

L'augment de mandarines amb llavors provoca una altra crisi al sector cítricola

Amb els pinyols a la boca

Els agricultors valencians del sector cítricola no tenen sort últimament. Mentre que les autoritats comunitàries de Brussel·les han retallat les ajudes i subvencions, molts arbres han començat enguany a donar fruits amb pinyol, varietat que ningú no vol.

Si s'acompleixen les previsions d'un grup d'experts valencians en temes agraris, el sector cítricola té el futur ben negre. Aquest col·lectiu d'especialistes ha denunciat a EL TEMPS greus irregularitats en la producció de mandarines i arbres híbrids que provoquen "un alt percentatge de fruits amb pinyols". Si continua aquesta situació, estaria en perill a curt termini una bona part de les exportacions de cítrics valencians i es produiria una pèrdua de la competitivitat del sector davant d'altres països productors com ara Itàlia, Grècia i Xipre.

Segons explicaven aquests especialistes, l'aparició de llavors en el fruit d'aquests arbres requereix dues condicions: la primera, que hi haja flors amb òvul i estams per dipositar-hi el pol·len; la segona que s'efectue la fecundació en el precís moment en què els òvuls estiguen ben constituïts. Aquest fenomen anomenat pol·linització no és dóna en cap varietat de tarongers, però sí que apareix en alguns arbres de la classe de les clementines (893.000 tones produïdes enguany) i la resta d'híbrids.

IMPERATIUS DEL MERCAT

La producció d'aquest tipus de fruits s'ha desenvolupat durant els últims anys seguint els imperatius marcats per les tendències dels consumidors, que no volen consumir taronges o mandarines amb pinyols. Durant la campanya 1991-92, tan sols la part corresponent a les exportacions de les varietats híbrides sense llavor, clemenvilles, fortunes i ortaniques, van assolir les 40.000 tones (200 pessetes/kg a la venda en la majoria dels mercats europeus), segons dades facilitades per la Conselleria d'Agricultura valenciana. A aquesta xifra cal afegir unes altres 40.000 tones destinades al mercat

interior espanyol i que han representat també una important font de beneficis.

"Són molts milions de pessetes els que estan ara en joc, potser per falta de previsió i de planificació dels responsables de la Conselleria", denunciava a aquesta revista el representant d'una organització agrària, mentre comentava les conseqüències de la sobreproducció de fruits amb llavors.

Aquest assumpte ha arribat fins i tot a mobilitzar un grup d'especialistes de la conselleria per tal de calcular detalladament l'impacte que pot tenir en el futur el desenvolupament de la producció de fruits amb llavors i estudiar les possibles mesures per evitar una catàstrofe tant econòmica com ecològica, segons confirmava un portaveu de l'administració autonòmica.

UN DECRET PER A ELIMINAR LES ABELLES

El servei jurídic de la Conselleria d'Agricultura treballa ara en la redacció d'un text legislatiu d'urgència que intenta prohibir la utilització de les abelles en els tarongerars, ja que són aquests insectes els qui provoquen principalment el fenomen de la pol·linització.

En les varietats modernes de cítrics —com afirma l'expert Domingo Ramiá Arasa en un estudi recent sobre el problema dels fruits amb llavors— o bé no es produeix pol·len, com ara en les nàvels i les satsumes, o bé els òvuls i els grans de pol·len de la mateixa varietat no maduren alhora. Aquest és el cas concret de moltes mandarines i pràcticament també el de tot el grup de les clementines i els moderns híbrids, actualment pol·linitzats en gran part.

El Servei d'Entomologia de l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA) veu el fenomen de pol·linització generalitzada que s'ha observat en la

majoria dels arbres híbrids com una conseqüència directa de l'acció de les abelles, però s'hi afegeix que poden haver-hi intervingut altres factors al marge dels agents purament biològics. La responsable del servei d'entomologia, Maria Jesús Verdú, ha declarat que "a més de l'acció natural de les abelles en la pol·linització, pot existir una falta de previsió a l'hora de planificar les plantacions en les zones de reconversió de varietats".

Els fruits procedents de flors pol·linitzades són més grossos que el de les altres flors, i la producció és molt més

abundant, encara que ningú no vulga aquests fruits. En alguns països, com ara el Marroc, Israel o els Estats Units, es col·loquen línies divisòries d'arbres per provocar o impedir la pol·linització. Aquesta opció encara no ha estat utilitzada al nostre territori.

Precisament, a causa dels mecanismes vigents actualment per a gaudir de subvencions en la reconversió de varietats cítriques, la Conselleria té la possibilitat de controlar qualsevol acció de l'agricultor que pugui provocar fruits no desitjats. Per això, nombrosos especialistes, tant del sec-

tor públic com del privat, no s'expliquen encara avui per què s'ha arribat a aquesta situació tan nefasta per al sector.

450.000 PERSONES AL VOLTANT DELS CÍTRICS

Rafael Bono, cap del Servei d'Estudis de Reconversió de Varietats del mateix IVIA, assegura que les opcions per a re-

Les abelles provoquen efectes nocius en alguns arbres de cítrics.

ARXIU

soldre aquesta proliferació de fruits amb pinyols està estudiant-se i que el seu departament informa els agricultors dels resultats de les investigacions des de fa temps. "Malgrat totes les precaucions—reconeix aquest especialista—enguany s'ha confirmat un increment notable que ha posat en alerta els responsables de la Conselleria d'Agricultura".

Des d'altres centres d'observació, la situació no es veu amb tant d'optimisme. En les actuals condicions del sector cítricol, les conseqüències d'aquest nou problema poden ser ruïnoses. Els cítrics del País Valencià representen el 80% del total produït a l'estat espanyol (al voltant de 2,5 milions de tones entre mandarines i taronges). Aproximadament 180.000 hectàrees de conreu donen feina a més de 450.000 persones des de la producció fins a la comercialització, passant per la indústria auxiliar.

Des de fa anys, per imperatius del mercat, els agricultors valencians s'han dedicat a introduir noves varietats, fet que ha contribuït a diversificar al màxim l'oferta al llarg de la campanya. Aquesta voluntat d'ampliar les possibilitats de producció, unida a la característica de la majoria de les propietats, per regla general de superfície molt reduïda, sembla que també ha tingut un paper determinant en l'aparició dels fruits amb pinyols.

Ignasi Pellicer

